Чому кит має таку глотку

Жив колись, любі мої, в океані кит, який, певна річ, харчувався дарами моря. Поїдав він морських зірок, морських щук[14], крабів, камбалу-йорж і звичайну камбалу, плотву, скатів обох статей, скумбрію, щученят та надзвичайно в'юнких вугрів. Загалом ковтав будь-яку рибину, яка йому траплялася; гам! — і все. З часом дійшло до того, що в усьому океані залишилася тільки одна рибка-крихітка. Вона рятувалася завдяки власній кмітливості, бо плавала трохи позаду від правого вуха ненажери, де почувалась у цілковитій безпеці. Врешті кит підвівся на своєму могутньому хвості й заявив:

— Я голодний.

На що маленька хитрунка лукаво поцікавилась:

— А чи доводилося вашій благородній та шляхетній китовій величності куштувати коли-небудь людину?

— Ні, — хижо блиснув очима кит. — Це смачно?

— Дуже! — відповіла рибка. — Правда, важкувато перетравлюється в шлунку.

— Ну, тоді дістань кілька, — наказав океанський велетень, сильним ударом хвоста спінивши водну поверхню.

— Для першого разу вистачить і однієї, — запевнила крутійка. — Якщо ви попливете до п'ятдесятого градуса північної широти, сорокового градуса західної довготи[15] (слова ці чарівні), то знайдете там серед моря на плоту вдягнутого у самі лише сині полотняні штани й підтяжки (не забудьте про підтяжки, мої любі) матроса з великим складаним

кишеньковим ножем, чиє судно затонуло. Він, скажу я вам щиро, вельми розсудливий та мізковитий.

Тож кит негайно рушив у довгу путь, стрімко розтинаючи хвилі океану, й досяг указаної точки, де справді виявив серед моря на плоту вдягнутого в самі лише сині полотняні штани й підтяжки (не забудьте про підтяжки, любі мої) матроса з великим складаним кишеньковим ножем, чиє судно затонуло і який бовтав ногами у воді. (Хлюпатися йому дозволила матуся, інакше він ніколи не робив би цього, оскільки був дуже розсудливим і мізковитим.)

Зголоднілий кит широко, замалим не торкнувшись власного хвоста, роззявив пащу і проковтнув самотнього моряка, і пліт, на якому той сидів; і сині полотняні штани й підтяжки (не забули, мої любі, про них?), і великий складаний кишеньковий ніж; — усе опинилося глибоко в його теплому, темному нутрі. Далі він сито плямкнув губами і тричі обернувся навколо свого хвоста.

Тільки-но матрос, людина розсудлива та мізковита, усвідомив, що справді опинивсь у теплому, темному китовому нутрі, як почав тупати, гупати, плигати, скакати, стрибати, гасати, натикаючись на стінки шлунка; штурхатися, битися, щипатися, перекидатися через голову, качатися, кружляти, горлати, репетувати, верещати, гарчати, вити, зойкати, лементувати, голосити, торохтіти і навіть танцювати, хай невміло, традиційний матроський танок, унаслідок чого кит відчув себе зовсім зле. (Ви ще не забули про підтяжки?)

— Людина справді важка для травлення, — поскаржився він своїй незмінній супутниці. — Крім того, на мене напала гикавка. Що мені робити?

— Веліть йому забиратися геть, — порадила маленька шельма.

Скривившись, кит гаркнув у власне нутро морякові:

— Ану вилазь, і без жартів! У мене від тебе гикавка.

— Е, ні, — хмикнув моряк, — так не піде! Доправ мене до рідних берегів та сивих скель Альбіону[16], і, можливо, я над цим поміркую.

І чоловік розходився ще дужче.

— Ліпше відвезти його додому, — скрушно зітхнула рибка, старанно приховуючи усмішку, — адже я попереджала, що цьому чоловікові пальця в рот не клади.

Довелося бідасі активно, наскільки давала змогу гикавка, попрацювати плавцями і хвостом, і зрештою він побачив рідні береги матроса та сиві скелі Альбіону. Кит наполовину випхався на обмілину й широко розтулив рота, промимривши:

— Пересадочна станція.

Не встигла пролунати ця фраза, як моряк вивільнився з пащі. Та поки тривала подорож, він, напрочуд розсудлива і мізковита людина, настругав із плоту дерев'яних трісочок, склав їх хрест-навхрест, міцно зв'язав підтяжками (тепер ви знаєте, навіщо було про них пам'ятати!) й упхнув до китової пельки досить надійну щільну решітку, де вона і застрягла[17]. Відтак задоволений чоловік продекламував іронічний віршик, якого ви, звичайно, не чули, а тому я його розповім:

Із решіткою будеш плисти,

Й тоді менше їстимеш ти.

Неабияким дотепником був той матрос-ірландець, що рушив узбережжям додому до своєї неньки, тієї самої, яка дозволила йому бовтати ногами у воді. Дещо пізніше наш герой одружився і надалі жив довго й щасливо. Між іншим, кит теж. Але відтоді через ґрати у власній

горлянці, які ні виплюнути, ні ковтнути, їсти він міг тільки дрібну рибу; ось чому нинішні кити ніколи не їдять ні дорослих людей, ні маленьких хлопчиків чи дівчаток.

А маленька кмітлива рибка поспішила сховатися в мулі під брамою екватора[18], бо вважала, що кит гніватиметься на неї.

Складаний ніж моряк забрав із собою. Коли він брів берегом, то був одягнений у сині полотняні штани, проте вже без помочей, з яких (пригадуєте?) вийшла решітка. Ось і казці кінець.